

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

5172

Resolució de la directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), per a ús de reguiu i domèstic, al polígon 3, parcel·la 42, TM Felanitx (Exp. 88a/2024)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 29 d'abril de 2025, i d'acord amb l'apartat 1 de l'article únic del Decret 5/2024, de 29 de maig, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

RESOLC FORMULAR:

L'informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües (sondeig), per a ús de reguiu i domèstic, al polígon 3, parcel·la 42, del terme municipal de Felanitx

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

Segons s'estableix a l'article 7.2.a) de la Llei 21/2013 són objecte d'una avaluació d'impacte ambiental simplificada els projectes compresos en l'annex II d'aquesta llei.

Tenint en compte el Reial decret 445/2023, de 13 de juny de 2023, que modifica els annexos I, II i III de la Llei 21/2013, l'activitat projectada s'inclou en l'Annex II, Grup 3 (perforacions, dragats i altres instal·lacions mineres i industrials) lletra a):

3r. Perforacions per a l'abastiment d'aigua.

Per tant, aquest projecte ha de seguir la tramitació ambiental com a Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada establerta al capítol II secció 2a de la Llei 21/2013; també s'ha de complir el Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'Avaluació Ambiental de les Illes Balears.

2. Ubicació i descripció del projecte

Es preveu ubicar el sondeig (AAS_21812) al polígon 3, parcel·la 42, del terme municipal de Felanitx amb les següents característiques:

- Cabal màxim instantani: 5,0 l/s
- Volum màxim anual: 3.200 m³/any (200 m³/any per a ús domèstic i 3.000 m³/any per a reguiu).
- Ús: Reguiu i domèstic.
- Profunditat màxima del sondeig: 145 m

La justificació de la dotació per al reguiu es fa a través de l'informe agronòmic signat electrònicament per Juan Pons Bannasar (enginyer tècnic agrícola, col. 111) en data 21 d'abril de 2024. Cal dir que l'informe parla d'un consum ajustat de 2.800m³ per al reg de vinya, oliveres i terres llaurables; però al projecte se sol·liciten 3.000m³ (que és, igualment, un volum autoritzable).

El sondeig es realitzarà pel mètode de roto-percussió; es perforarà sense recuperació del testimoni i se cimentaran les parets dels primers 25 m des de la boca, entubat fins a la zona de l'aquífer i ranurat fins al fons. Al voltant del sondeig es col·locarà una llosa de formigó de 50 cm. Finalitzada l'obra, mentre no s'instal·li la bomba elèctrica d'elevació, el sondeig es cobrirà amb una tapa metàl·lica per impedir l'accés al mateix.

Acabada la instal·lació es bomba fins a trobar aigua neta i es desinfecta d'acord amb l'annex 8, punt 2.3.3, del Pla Hidrològic de les Illes Balears 2023 (a partir d'ara PHIB).

En el cas que el sondeig resulti negatiu, es procedeix com a la fase d'abandonament: se segella el sondeig amb la finalitat que quedi en condicions de seguretat per a les persones i els animals, a més d'evitar la contaminació imprevista de l'aquífer ocasionada per abocaments o caigudes d'elements contaminants (segons annex 8 del PHIB).

3. Alternatives

El document ambiental contempla les següents alternatives:

- Alternativa 0 (no fer el sondeig): on s'ubica la parcel·la no existeix connexió a la xarxa municipal. L'alternativa seria recollida d'aigües de pluja (insuficient) o camions d'aigua i emmagatzematge en aljub (amb impactes per l'ocupació del sòl i per l'emissió de gasos d'efecte hivernacle més elevats que l'impacte que pot provocar l'alternativa del sondeig).
- Alternativa 1 (realització del sondeig a una altra ubicació): no es contempla perquè el punt seleccionat és el millor segons els criteris de possibilitat de trobar aigua sense afectar vegetació o fauna i que permeti l'accés de les màquines per a la perforació.
- Alternativa 2 (realitzar el sondeig amb un altre mètode de perforació): es descarta perquè el proposat és el més ràpid i no existeixen empreses a les Illes Balears que en facin d'altres.
- Alternativa 3 (fer el sondeig projectat): es considera la més factible perquè té en compte tot el que s'ha indicat en les dues alternatives anteriors (és més barata, amb menys emissions de gasos d'efecte d'hivernacle, amb menys ús de sòl per a l'aljub, amb escassa eliminació de vegetació, etc.).

4. Avaluació dels efectes previsibles i mesures correctores proposades

Els principals impactes ambientals considerats es produiran a la fase d'execució del projecte:

- Contaminació atmosfèrica: durant la fase d'execució del projecte es produirà renou i vibracions per la utilització de la maquinària; atesa la distància dels habitatges propers (41,27 m) es consideren molèsties poc perceptibles. En tot cas, les tasques es realitzaran durant horari diürn. Tampoc tindrà un impacte rellevant per a la fauna. No es produeix impacte per emissió de partícules amb la perforació amb injecció d'aigua.
- Canvi climàtic: emissió de 208,08 kg de CO₂ (8 hores al dia i només els dies que duri la perforació).
- Aigua: sense afecció durant l'execució si es fan servir escumants adequats.
- Vegetació: eliminació en àrea de treball (60 m²). Sense incidència a cap espècie protegida.
- Patrimoni: no es preveu impacte.
- Paisatge: es produirà impacte paisatgístic només els dies que duri la perforació.

Durant la fase de funcionament l'impacte més important serà sobre la massa d'aigua subterrània afectada (MAS 18.19-M1 Sant Salvador). D'acord amb el PHIB vigent, la massa d'aigua afectada pel projecte es troba en mal estat qualitatiu (contingut elevat en clorurs i nitrats) i amb un estat quantitatiu en risc (80%-100%).

L'extracció d'aigua subterrània pot ser susceptible d'impacte si no es respecta el caudal i volum autoritzats per la Direcció General de Recursos Hídrics.

El document ambiental no esmenta el consum elèctric durant la fase d'aprofitament pel funcionament de la bomba.

El document ambiental inclou mesures correctores com cimentar la captació per evitar contaminació de l'aquífer o l'ús d'un comptador volumètric per respectar els paràmetres de la concessió d'extracció.

5. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades.

En data 21 de maig de 2024, el Servei d'Assessorament Ambiental remet consulta i petició d'informe a les administracions previsiblement afectades i entitats interessades següents:

- Ajuntament de Felanitx
- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de la Direcció General d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic de la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia.
- Servei d'Agricultura de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural. Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal. Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures de la Direcció Insular de Territori i Paisatge. Consell Insular de Mallorca.
- GOB Mallorca.
- Amics de la Terra.

En data 4 de febrer de 2025 s'envia consulta al Servei de Reforma i Desenvolupament agrari de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural.

A continuació s'exposen les conclusions dels informes rebuts a la data d'emissió del present informe:

En el moment de redactar el present informe, s'han rebut, al Servei d'Assessorament Ambiental, els següents informes de les administracions consultades:

– Informe del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de 10 de juny de 2024.

S'emet informe **favorable** atès que «en relació amb la perspectiva climàtica en la tramitació ambiental, no es preveu que el projecte pugui tenir efectes significatius.»

– Informe del Servei de Protecció d'Espècies de 19 de juny de 2024.

Informen **favorablement** el projecte perquè: «no és previsible la presència de cap espècie protegida ni singular a la parcel·la; la vegetació, es correspon amb la pròpia de zones ruderals, en part recol·lonitzades per matolls termomediterranis i predesèrtics; a la parcel·la no està cartografiat cap hàbitat prioritari ni singular; segons la informació disponible, no és d'esperar que el projecte pugui tenir cap efecte sobre espècies protegides o amenaçades».

– Informe del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de 12 de febrer de 2024.

Esmenta que:

«[...] la parcel·la de 44.457 m2 forma part de la base territorial d'una explotació agrària inscrita en el Registre d'Explotacions Agràries amb el número ES040000011524 com a general.

A la memòria agronòmica fa referència a la necessitat per a l'activitat agrícola.

Per tant, [...] informa **favorablement** l'objecte del projecte, des del punt de vista agrari».

Cal indicar que a l'ofici de tramesa de 9 de maig de 2024, de l'òrgan substantiu (el Servei d'Aigües Subterrànies de la DG de Recursos Hídrics), per a l'inici de l'Avaluació ambiental, a més de les característiques principals pel projecte, s'indica:

«Vistes les característiques de l'obra i els paràmetres d'explotació sol·licitats, aquest Servei d'Aigües Subterrànies considera que el projecte no afectarà apreciablement l'estat de la massa subterrània on està ubicat, ni té repercussions ambientals apreciables».

6. Anàlisis dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

S'han analitzat els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i no es preveu que el projecte pugui tenir efectes sobre el medi ambient, en concret:

a) Característiques del projecte:

Perforació i sondeig d'aigua (AAS_21812) per a ús domèstic (200 m3/any) i de reguiu (3.000 m3/any), que ocuparà una superfície d'uns 60 m2 durant la fase de construcció i 0'25 m2 durant la fase de funcionament.

b) Ubicació del projecte:

El sondeig es projecta a la parcel·la 42 del polígon 3 de Felanitx, classificada com a Sòl Rústic General (SGR).

- No es troba afectada per cap espai de la Xarxa Natura 2000;
- tampoc es troba en cap zona definida per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears (LEN);
- l'àmbit del projecte no es troba afectat ni està pròxim a cap hàbitat d'interès comunitari (HIC) descrita a la Directiva 92/43/CEE;
- no està afectada per cap zona Potencial Inundable ni ARPSI (Àrea amb Risc Potencial Significatiu d'Inundació);
- tota la parcel·la s'ubica en una zona amb Vulnerabilitat enfront de la contaminació d'Aqüífers moderada;
- la parcel·la no es troba afectada directament per àrees de prevenció de riscos (APR) d'inundació, d'incendi, erosió o esllavissaments; tampoc presenta risc d'incendi segons el IV Pla Forestal 2015-2024.

El sondeig s'ubica en la MAS 18.19-M1 Sant Salvador; l'estat d'aquesta massa, segons l'Annex 8 de la Memòria del PHIB vigent, és:

- Estat quantitatiu: en risc (índex d'explotació entre el 80% i el 100% dels recursos disponibles)
- Estat qualitatiu: dolent per contingut elevat en clorurs (concentració de 937 mg/L, superior al límit de 187,5 mg/L); i en nitrats (concentració de 62,7 mg/L, superior al límit de 37,5 mg/L).

c) Característiques del potencial impacte:

Es considera que els efectes sobre el medi ambient a la fase d'execució seran mínims, tenint en compte la curta duració del període d'obres.

Respecte de la fase de funcionament cal indicar que el consum anual serà de 3.200 m³/any en una massa que està en estat quantitatiu en risc segons el PHIB vigent.

El document ambiental recull un apartat de seguiment, sota la direcció d'un director facultatiu, de les mesures preventives i reductores proposades, i assigna un pressupost al seu compliment.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer. No subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el projecte d'una captació d'aigües (sondeig), per a ús de reguiu i domèstic, al polígon 3, parcel·la 42, del terme municipal de Felanitx, promogut per Wolfgang Stolz, atès que no es preveu que pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient, d'acord amb els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, sempre que es compleixin les mesures preventives, correctores o reductores proposades en el document ambiental signat electrònicament, en data 7 de maig de 2024, per Jaime Fernández Homar (Enginyer Superior de Mines), i els següents condicionants:

1. L'ús de la captació es limitarà als usos i volums establerts al projecte. En el moment d'instal·lar la bomba definitiva s'ha de procedir a la instal·lació d'un comptador volumètric. Per a l'aigua de reguiu es respectarà el que determina l'estudi agronòmic: reg de vinya, olivera i altres. En cas d'ús domèstic per a enjardinament, aquest es farà amb espècies de baix requisit hídric.

2. El director facultatiu farà el seguiment ambiental previst en el Document Ambiental per a les fases d'execució, funcionament i clausura amb la finalitat de disminuir l'impacte ambiental ocasionat pel projecte.

3. Atès que el projecte s'ubica en una zona amb Vulnerabilitat a la Contaminació d'Aqüífers Moderada, durant l'execució de les obres i el funcionament, s'han d'adoptar les màximes precaucions per evitar l'abocament de substàncies contaminants, incloses les derivades del manteniment de les maquinàries, en compliment de la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les Directrius d'Ordenació Territorial de les Illes Balears i de mesures tributàries, i les seves modificacions (Decret llei 1/2016, de 12 de gener, de mesures urgents en matèria urbanística, i les seves modificacions).

Es recomana que, durant la fase de funcionament, es prenguin mesures per tal de disminuir el consum d'aigua i el consum energètic:

- Pel que fa a la penetració d'energies renovables al projecte, sempre que sigui viable, en cas que el sondeig sigui positiu i es vulgui procedir a la instal·lació de la bomba d'extracció, atès que el document ambiental indica que aquesta serà elèctrica, seria recomanable incloure la instal·lació d'un sistema de producció d'energia renovable, per exemple mitjançant plaques fotovoltaiques o panells solars, que permetin reduir al màxim el consum energètic.
- En cas que el sondeig sigui positiu i es procedeixi a l'extracció d'aigua de l'aqüífer, amb l'objectiu d'afavorir un ús responsable, s'hauria de preveure la recollida i emmagatzematge de l'aigua de pluja pel seu posterior aprofitament. Així mateix, en cas d'instal·lació de jardins ornamentals, el promotor del projecte hauria d'incorporar els sistemes de reg eficients necessaris per a reduir el consum d'aigua, revisant periòdicament les conduccions per tal de detectar qualsevol pèrdua d'aigua, amb espècies de baix requisit hídric. El promotor del projecte incorporarà els sistemes de reg eficients necessaris per a reduir el consum d'aigua, revisant periòdicament les conduccions per tal de detectar qualsevol pèrdua d'aigua.

Es recorda que:

- El titular de la captació haurà de complir el recollit a l'apartat d'atorgament d'autoritzacions per a ús domèstic descrit a l'article 114 «Normes per l'atorgament d'autoritzacions» del PHIB.
- S'haurà d'aplicar el procediment recollit a l'annex 8 de «Condicions tècniques per a l'execució, equipament i clausura de sondejors i pous» del PHIB.
- La captació no podrà utilitzar-se per abastiment d'aigua de consum si no disposa de l'informe sanitari favorable corresponent. El titular de la captació ha d'analitzar la qualitat de l'aigua abans de consumir-la i, en cas que la qualitat no sigui l'establerta al Reial decret 3/2023, de 10 gener, pel qual s'estableixen els criteris tècnic-sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum, ha de prendre mesures per tal de complir els valors paramètrics establerts a aquesta norma.

Segon. Es publicarà el present informe d'impacte ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Tercer. L'informe d'impacte ambiental perdrà la seva vigència i cessarà en la producció dels efectes que li són propis si, una vegada publicat en el BOIB, no s'hagués procedit a l'inici de l'execució del projecte en el termini màxim de sis anys des de la publicació, d'acord amb el que disposa l'article 21 bis del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

Quart. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.5 de la Llei 21/2013.

Cinquè. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

(Signat electrònicament: 13 de maig de 2025)

La directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental

Maria Paz Andrade Barberá

